

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 10 - 2012
16. februar 2012

Strategija in akcijski načrt za preusmeritev gospodarstva EU k bolj trajnostni rabi virov oziroma biogospodarstvu

Evropska komisija je sprejela strategijo in akcijski načrt za preusmeritev evropskega gospodarstva k večji in bolj trajnostni uporabi obnovljivih virov. Cilj je zagotoviti bolj inovativno gospodarstvo z manj izpusti, ki bi zadostilo potrebam po trajnostnem kmetijstvu in ribištvu, varnosti hrane in trajnostni uporabi obnovljivih bioloških virov za industrijske namene ter hkrati zagotavljalo biotsko raznovrstnost in varstvo okolja, pojasnjuje Evropska komisija. Načrt in strategija se osredotočata na tri ključne vidike: razvoj novih tehnologij in procesov za biogospodarstvo, razvoj trgov in povečanje konkurenčnosti v sektorjih biogospodarstva ter spodbujanje tesnejšega sodelovanja med oblikovalci politike in zainteresiranimi stranmi.

Izraz biogospodarstvo po razlagi Evropske komisije pomeni gospodarstvo, ki kot surovine za hrano in krmo, v industrijski proizvodnji in pri proizvodnji energije uporablja biološke vire s kopnega in iz morja ter tudi odpadke. Zajema tudi uporabo bioprocov za trajnostne industrijske panoge. Bioprodavke je na primer mogoče uporabiti kot alternativo kemičnim gnojilom ali jih pretvoriti v bioenergijo.

Biogospodarstvo EU že ustvari skoraj 2.000 milijardi evrov prometa in zaposluje več kot 22 milijonov ljudi, kar je 9 odstotkov vseh zaposlenih v EU. Vključuje kmetijstvo, ribištvo, gozdarstvo, prehrano, proizvodnjo celuloze in papirja ter dele kemične, biotehnoške in energetske industrije. Vsak evro iz proračuna EU, porabljen za investicije v raziskave in inovacije na področju biogospodarstva, naj bi do leta 2025 prinesel 10 evrov dodane vrednosti v sektorjih biogospodarstva, računa Evropska komisija.

Strategija temelji na treh glavnih stebrih. Prvi so Investicije v raziskave, inovacije in spretnosti za biogospodarstvo. To bi moralo vključevati sredstva EU, nacionalna sredstva, zasebne investicije in povečanje sinergij z drugimi pobudami politike. Drugi steber je Razvoj trgov in povečanje konkurenčnosti v sektorjih biogospodarstva s trajnostno intenzifikacijo primarne proizvodnje, pretvorbo odpadkov v proizvode z dodano vrednostjo ter vzajemnimi učnimi mehanizmi za izboljšano učinkovitost proizvodnje in virov. Odstranjevanje živilskih odpadkov na primer evropskega davkoplačevalca stane med 55 in 90 evri na tono ter proizvede 170 milijonov ton ogljikovega dioksida. Te odpadke bi bilo mogoče pretvoriti v bioenergijo ali druge bioproizvode ter tako ustvariti delovna mesta in povečati rast, navaja Evropska komisija. Tretji steber je Okrepljeno usklajevanje politik in vključevanje zainteresiranih strani z oblikovanjem odbora za biogospodarstvo, vzpostavitvijo biogospodarskega observatorija in organizacijo rednih konferenc zainteresiranih strani.

Tabela 1: Biogospodarstvo v EU

Sector	Annual turnover (billion €)	Employment (thousands)	Data source
Food	965	4400	CIAA
Agriculture	381	12000	COPA-COGECA, Eurostat
Paper/Pulp	375	1800	CEPI
Forestry/Wood ind.	269	3000	CEI-BOIS
Fisheries and Aquaculture	32	500	EC***
Bio-based industries			
<i>Bio-chemicals and plastics</i>	50 (estimation*)	150 (estimation*)	USDA, Arthur D Little, Festel, McKinsey, CEFIC
<i>Enzymes</i>	0.8 (estimation*)	5 (estimation*)	Amfep, Novozymes, Danisco/Genencor, DSM
<i>Biofuels</i>	6**	150	EBB, eBio
Total	2078	22005	

*Estimation for Europe for 2009; **Estimation based on a production of 2.2 million tonnes bioethanol and 7.7 million tonnes of biodiesel at average market price in Europe; ***EC, Facts and figures on the CFP, Basic Statistics Data ISSN 1830-9119 2010 Edition

Vir: Evropska komisija

Strategija skuša oblikovati sinergije in komplementarnost z drugimi področji politike, instrumenti in viri financiranja, ki se nanašajo na iste cilje, kot so kohezijski skladi, skupna kmetijska in ribiška politika, celostna pomorska politika ter politike za okolje, industrijo, zaposlovanje, energijo in zdravje.

Danska, Finska, Nemčija, Irska in Nizozemska že izvajajo strategije o biogospodarstvu. Na mednarodnem prizorišču že imajo ali načrtujejo svoje lastne ambiciozne strategije tudi Kanada, Kitajska, Južna Afrika in Združene države Amerike, razlagajo na Evropski komisiji.

Primeri raziskav in inovacij na področju biogospodarstva

Evropska komisija je kot dobre prakse predstavila nekaj primerov projektov in dotacij s področja biogospodarstva, ki se v EU že izvajajo.

Namen projekta FORBIOPLAST je ugotoviti, ali bi bilo mogoče v širšem izboru blaga, ki vključuje vse od sedežev za avtomobile do lončkov za rože, petrokemične snovi nadomestiti z lesom in lesnimi odpadki. Koordinatorica tega projekta je italijanska univerza v Pisi, v konzorciju pa so še partnerji iz Nemčije, Belgije, Španije, Švedske, Grčije, Latvije, Romunije, Madžarske in Norveške. EU je za ta projekt iz sedmega okvirnega programa (FP7) zagotovila 4,3 milijona evrov.

Projekt AQUAMAX je namenjen razvoju vegetarijanske hrane za ribe. Koordinator je norveški inštitut National Institute of Nutrition and Seafood Research, sodelujejo pa še partnerji iz Nemčije, Francije, Italije, Belgije, Španije, Švedske, Velike Britanije, Grčije, Estonije, Madžarske, Indije in Kitajske. EU je iz programa FP7 za ta projekt zagotovila 10,5 milijona evrov.

Evropski raziskovalni svet (ERC) je profesorici Ann-Christine Albertsson s švedskega inštituta KTH Royal Institute of Technology zagotovil denar za razvoj nove generacije biološko razgradljivih materialov. Uporabljati bi jih bilo mogoče v mnogih sektorjih in dejavnostih, od kmetijstva do raziskav zdravil. ERC je za pet let za razvoj takšnih materialov zagotovil 2,5 milijona evrov.

K načrtom za povečanje proizvodnje bolj zelenih izdelkov in storitev sodi metoda za preučevanje življenjskega cikla izdelkov in storitev, ki jih uporabljamo vsak dan. Ta metoda se uporablja za oceno vpliva proizvodnje, distribucije in potrošnje na okolje – od uporabe naravnih materialov za proizvodnjo do recikliranja odpadkov. Skupni raziskovalni center (JRC) je leta 2010 naredil brošuro s tehničnimi smernicami za preučevanje življenjskega cikla proizvodov in storitev.

Komisija trdi, da je potrebo po povečanju javnega financiranja za raziskave in inovacije na področju biogospodarstva izpostavila že v okviru prihodnjega raziskovalnega programa Obzorje 2020. Za izziv Varna hrana, trajnostno kmetijstvo, morsko in pomorsko raziskovanje ter biogospodarstvo je za finančno obdobje od leta 2014 do 2020 predlagala sredstva v višini 4,7 milijarde evrov.

Koristne informacije:

- Strategija:
http://ec.europa.eu/research/bioeconomy/pdf/201202_innovating_sustainable_growth.pdf
- Spletna stran o biogospodarstvu:
http://ec.europa.eu/research/bioeconomy/press/press_packages/index_en.htm

Pripravila:
Darja Kocbek